

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

→ Manuscrise nu se înapoiază ←

Scrisori nefrancate se refuză.

DRAPELUL

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:

MARȚI, JOI și SĂMBATĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor. pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 5 cor. pe anul întreg 12 cor.; pentru România și statele uniunii postale: 20 franci pe an.

INSERTIUNILE

se acordează conform tarifului.
Un număr singuratic 10 bani.

Lugoj, 21 Iunie (4 Iulie) 1905.

Dl Francisc Kossuth, stăpânul situației dietale din Budapesta, se îndeletnicește și cu scrierea de articoli politici. Mai înainte era primredactor la «Eyetértés», acum de o vreme începe scriere regulat primarticol pentru Nr.-ul de Sâmbătă al arhișovinstului «Magyarorszag».

Ultimul seu articol, intitulat «Învățături», caută să adune la un loc concluziile campaniei îndreptate contra Vienei. Adevărat că aceste concluzii-învățături sunt cam sarbede, dar tot găsim în ele unele momente, cari ne privesc și pe noi, așa zisele *naționalități maghiare ale țării*.

Teza fundamentală a articolului este, că acțiunea pentru apărarea constituțiunii atacate de Viena — spre marea mirare a lui Kossuth — adună într-o tabără cu Maghiarii și pe cetățenii cu... buze nemaghiare, așa că vede apropiindu-se timpul când 18 milioane cetățeni ungari vor fi cu trup și suflet... Maghiari.

Și zice:

«Emoționat am ascultat zilele trecute în regiunile locuite de naționalități cum se amestecă cu «eljen»-ul maghiar vorba nemțească, «jivio»-ul sârbesc și «să trăiască» românesc; am văzut fețe însuflețite și mâni ce se îndreptau spre mine. Masele aceste nu se înțeleg între sine și *se postează separat grupându-se după naționalitate*, dar în una consimt, anume ca să aclame însuflețit ideea ce am adus între ei etc.»

Apoi încheie:

«Și s'a dovedit și aceea, la ce am voit să atrag cu aceste șire atenția publică, că întru apărarea

FOITA „DRAPELULUI”

Petrea Străinul.

— N o v e l ă —

De Mihail Sadoveanu.

(6)

Trecu Crăciunul, trecut și sfântul Vasile, — sărbători bătrânești, la cari se mânăcă și se bea bine. Părintele, în zilele acestea sfinte, avea totdeauna o cană plină alături. I-se aducea mălăiguță caldă, și într'un hârb — plăcerea părintelui — veniau, sfărâind în untură, costițele de purcel. Părintele își sufleacă mânicile, întingeă mălăiguța în untură, apoi în brânză, luă o costiță de purcel în mâna stângă... La zilele acestea sfinte, barba lui mare și neagră a suferit mult.

Petrea Străinul se mai învioră. Incepă să se miște cu o părere de viștă în el. Incepă să vorbească. Dar întrebă numai; despre trecut nu spu-

constituțiunii, libertății și suveranității maghiare se înrolează neconținut în proporții progresive cetățenii cu buze nemaghiare ai țării. încât grelele lovituri aplicate țării vor provoca aceea, la ce nici n'am putut conta, — cel mult după vreme îndelungată. — anume că de fapt 18 milioane cetățeni ungari (= magyar honpolgár) vor apăra drepturile și constituția patriei lor, a pământului pe care s'au născut».

Fixăm și aceste vorbe ale lui Kossuth, ca semu al schimbării orizonturilor politice la șovinști, despre ce am vorbit deunăzi. E important, că nici Kossuth nu ne mai caută ca slugi plecate în tabăra Vienei, ci ne vede înrolându-ne neconținut și în proporții progresive în tabăra apărării constituțiunii!

Și Kossuth subliniind acest «fapt» recunoaște, că cel puțin în viitorul apropiat nu s'a așteptat la acest efect produs în șirele noastre prin «loviturile» ce se aplică din partea Vienei asupra constituțiunii țării.

Nu deschidem polemică cu dl Kossuth, deși ar fi bună ocaziune pentru a-i arată cât de puțin ne cunoaște și înțelege, dar tot voim să rectificăm unele «învățături» la cari ajunge, ca să nu treacă acest articol al lui Kossuth fără vorbă din partea noastră.

Este adevărat, că pe noi are să ne caute în tabăra care apăra legalitatea, dreptatea și constituțiunea, dar nu este adevărat, că noi acum pornim pe calea aceasta!

Noi dela încheierea noastră ca partid național român am declarat, că singura noastră armă de luptă este, afară de dreptatea cauzei noastre, cea mai strictă legalitate și cel mai genuin constituțio-

neală nimic; o noapte adâncă plutiă în urma lui. Acuma ascultă cu luare-aminte poveștile religioase; spunea pe ici, pe colo, câte-o vorbă; uneori și popa împingeă cartea înainte, răspundeă, și începeau să vorbească de câte 'n lună și 'n stele. Dar de câte ori încercă părintele să aducă vorba despre trecut, glasul Străinului tăcea, ochii se întunecau și se îndreptau cu îndărătnicie asupra focului.

Într-o după-amiază, părintele Miron porni la iarmaroc^{*)}, în târgul de aproape. Petrea rămase singur la gura sobei. Sta cu coatele pe genunchi, cu ochii asupra focului. Pentru a suta oară curgea trecutul pe dinnaintea ochilor lui ațintiți, trecut de jale, trecut de groază, care-i îngheță inima.

Se deschise ușa și intră preoteasa Irina. Ca niciodată, Petrea nu-și ridică capul și nu-și aținti privirile asupra ei. Rămase cufundat în gânduri, învăluit de negura trecutului.

Preoteasa se așeză pe patul înalt; începă a toarce în tăcere; din vreme în vreme, privirile îi lunecau asupra feței chinuite a Străinului.

În casă eră tăcere adâncă; afară

*) iarmaroc = târg de țeară.

nalism. Și dacă dl Kossuth, re- întors din străinătate unde și-a petrecut anii copilăriei și bărbăției, nu ne-a găsit în șirul combatanților pentru restabilirea legalității și constituționalismului genuin, este că politica de stat — sprijinită tocmai de partidele cari se grupează astăzi în jurul d-sale — ne-a rupt din mână această singură armă a noastră de apărare, silindu-ne a trece în fortăreața inexpugnabilă a rezistenței pasive, spre care duce acum și Kossuth armatele sale aliate!

E deci o înșelăciune optică a d-lui Kossuth, dacă crede că noi acum pornim spre tabăra d-sale ca să apărăm constituția. Nu! Noi de tabăra d-lui Kossuth nu ne-am apropiat și nu ne apropiem, căci noi în tabăra d-lui Kossuth nu găsim ceea-ce căutăm noi: stricta legalitate și genuinul constituționalism! Noi în tabăra noastră proprie cultivăm acest spirit, căci noi prea bine știm, că numai cu arme legale și în spirit strict constituțional putem duce cauza noastră dreaptă la învingere!

Dl Kossuth numai atât vede corect, că noi nu ne punem în serviciul absolutismului. Pentru d-sa și aceasta e mare surprindere. Concedem. Dar și dl Kossuth va trebui să conștientizeze, că poziția ce am luat-o noi n'are să ne ducă la concluzia d-sale predilectă, că adecă e aproape timpul când vom fi 18 milioane Maghiari!

Nu dle Kossuth! Suntem cetățeni ungari, cetățeni pacinici și credincioși și așa vom și rămâne. Dar precum nu suntem nici azi Maghiari de rassă, nu vom fi nici în viitorul apropiat și nici în cel îndepărtat.

În calea D-Tale prin Bănat, dle

eră tăcere adâncă; fulgi nu cădeau, soare nu eră; o lumină închisă dădea putere de jale tăcerii. Fusul de-abiă se auzia sfărâind, ea o ființă vie.

Și deodată preoteasa, fără să-și dea seama, vorbi:

«La ce te gândești?»

Petrea tresări și-și ridică spre ea ochii osteniți. Apoi zise, cu glasul moale, răgușit:

«La nimic...» — După o tăcere adăogi: — «La multe... mă gândesc la multe lucruri...»

Urmă un răstimp de liniște, în care ochii lui se ațintiră asupra preotesei; apoi rosti iar, cu glas mișcat:

«E mult de-atunci... tare mult!»

Preoteasa zise: «Ai îndurat multe... Așa-i că n'ai nici rude, nici prietini?»

Străinul răspunse aspru: «N'am pe nimeni!»

Preoteasa Irina zise iar: «Unii oameni au așa sufletul: rătăcesc în lumea mare, își lasă rudele și pământul. La noi, de mult, a fost unul... A lăsat pământ, casă, prieteni — s'a dus. Cine știe pe unde o fi acum!»

— «Unde să fie?» — rosti întunecos Petrea; «în peșteri umede, în ocne, ori pe drumuri singuratiche, flămând și

Kossuth, ai fost întimpinat și de fărîmături ale populației române, ce ți-au eșit în cale conduse de diferite considerante. Cine cunoaște împrejurările noastre de trai va și ști și înțelege, că nu lozincele politice kossuthiste au dus acele grupuri românești în calea D-Tale! Dar asta e în fine altă chestiune!

Lucrul principal este, ceea ce recunoști și D-Ta pe neobservate, că naționalitățile ce te-au întimpinat «s'au postat separat, grupându-se după naționalitate!»

Și iată dle Kossuth, în această separare și grupare după naționalitate se manifestă o lege a firii, pe care D-Ta trebuie să o pui la primul loc între învățăturile ce le-ai cules prin Bănat și trebuie să ajungi la singura concluzie corectă, că această țeară nefericită nu se poate ferici... *contra acestei legi a firii!*

Dacă dorești deci, dle Kossuth, să ajungi, pe baza experiențelor D-Tale, la concluzii corecte și învățături de folos pentru țeară, împreună postulatele acestei legi a firii cu postulatele adevăratului respect de drept și constituționalism nefalșificat și vei ajunge pe singura cale posibilă pentru a scoate țeara din năcaz, pe calea *păcii între popoarele țării*, a păcii bazate pe dreptate și respectare reciprocă a dreptului.

Atunci nu 18 milioane Maghiari, ci toate națiunile țării vor forma o singură falangă întru apărarea dreptului și constituțiunii, întru ridicarea bunăstării și asigurarea progresului și fericii țării!

Atunci crizele acute, ca cele de azi, să rezolvă de sine!

însetat, ori la un pod cu mâna întinsă...»

— «Nu, nu!» — zise repede preoteasa, «poate l-o fi ferit Dumnezeu!»

— «De ce ți-i milă de el? A fost un ticălos!»

Preoteasa începă iar să toarcă; ochii lui Petrea o țintiau plini de foc mistuitoare. Pe fața lui, durerea se încrețise, buzele stăteau strânse, stăpânind un răcnet par'că.

«Doamne», șopti preoteasa Irina; «iartă-mă dacă mă mai gândesc la tinerețea mea! Dar câte lacrimi am vărsat eu în urma pribeagului aceluia! — Ș'acuma, toată lumea l-a uitat, numai eu îmi mai aduc aminte de el!»

Preoteasa oftă, dădu tristă din cap, pe când două lacrimi tăcute se iviau la colțurile genelor lungi, castanii. Se ridică și eși încet din odaie.

În urma ei, străinul gemu răgușit: «Toată lumea l-a uitat, numai eu îmi mai aduc aminte de el! Doamne-Dumnezeule!» Ochii îi ardeau cumplit și un răcnet se stinse în gâtlesu-i uscat. «Of! Doamne-Dumnezeule!» Și rămase zdrobit, cu ochii la flacărele albastrii, încovoiat, împovărat de o durere înspăimântătoare.

Noui procese de presă. Dlui Sever Bocu, redactor responsabil al «Tribunei» din Arad, i s'a intentat în timpul din urmă încă cinci procese de presă pentru mai mulți articoli din «Tribuna» și pentru un apel adresat astătoamnă alegătorilor români în preajma alegerilor congregaționale. Dl Sever Bocu mai are de suferit 2 pedepse, aprobate săptămâna trecută de Curie și ridicate astfel la valoare de drept.

Dela școale pierdute.

— Examenul din religie la școalele de stat (fosta școală montană) din Ciclova-m.

Ciclova, Iunie *) 1905.

Datu-mi-s'a prilej a asista la examenul din religie la școalele de stat din această comună.

Și pe cât eram de satisfăcut cu sporiul arătat, pe atât de mult mi-s'a umplut inima de durere, auzind vorbirea românească atât de defectuoasă a școlărilor. Nu-i mirare însă. Tocmai scopul acesta îl urmăresc școalele de stat, ca elevii să-și uite cu totul limba lor maternă. În deosebi la școalele de stat din această comună, nu se învață nici o boabă românește, nefiindu-le ertat copiilor nici pe stradă a vorbi limba lor maternă, și așa bieții școlari nu aud altcând vorbă românească, decât numai în orele religiei.

Toate acestea avându-le în vedere, cu atât mai mult am trebuit să apreciez truda, râvna și conștiințiozitatea catehetului gr. or. al acestor școale, a preotului-capelan Vasile Murgu, care are să lupte cu greutăți indoite, nevoit fiind a face de multe ori în orele religiei gramatica limbei românești, ca să poată încânta vorbi școlari cum se cade.

Cred că n'ar fi fără folos, dacă cu această ocaziune voiu arăta și împărțirea materialului din religie, după cum am văzut că-l propune numitul catehet, aflându-l — după a mea părere — foarte practic și acomodat.

În clasa I se ocupă cu învățarea rugăciunilor potrivite cu mîntea și priceperea școlărilor, apoi cu istorioare relig. morale.

În clasa II și III propune testamentul vechiu și nou, punând deosebită însemnătate pe învățăturile morale scoase din întâmplările biblice, și mărturisesc la acest loc, că mai ales în aceste clase am trebuit să admir sporiul arătat de școlari numai din explicările catehetului, căci neștiind ei ceti românește, nu pot folosi nici manuale de religie.

*) Intârziat din cauza lipsei de spațiu.
Red. «Drapelul.»

IV.

În ceasurile chinute, când stătea cu ochii întinși în lumină, Petrea Străinul se gândi la noaptea din urmă. Din trecutul lui, veniau cumplite suflări de durere, care-i înghețau sufletul; năluci se ridicau din noapte, ca bulbuci pe luciul iazului, plutiau din negura trecutului spre slaba și tridita lui viață de acum. Viața lui din urmă a fost ca o noapte adâncă în care urlă vijelia; întunec, jale pretutinden; numai în fund, departe, o zare slabă, ca un asfințit șters.

De-abia își mai aduce aminte de zilele când toată lumea îi zicea Petrea Vornicului. Pe-atunci, în Lunca, — în același sat în care acum își târăe cele din urmă clipe, — tinerețea lui se desvâliă la soare, ca tinerețea unui stejar. Cât de departe-s luminile de asfințit, petrecute pe malul apei, în lunci... Doi ochi frumoși, căprii, deasupra cărora se arcuiau sprâncene îmbinate castanii, îi spuneau multe pe atunci în taina inserării. Oh! ș'acuma, cum s'aprinde unde de uragan în slăbitul lui piept, când vede aceiași ochi, când vede aceiași ființă, după atâtea vreme, învărtindu-se străină în jurul lui!... Vijelia, care i-a mînat spre necunoscut viața, care l-a frământat, l-a zdrobit, l-a târît în nenorociri și n'adesejde, — l-a svârțit pentru cea din urmă oară pe fărmițele tinereții,

În clasa IV, V și VI propune în mod tot atât de practic istorioare bisericesti și din răspunsurile școlărilor date cu multă pricepere, m'am putut convinge, că un catehet harnic poate face în orele religiei foarte mult folos și limbei materne a școlărilor.

Chiar din acest motiv, propunerea religiei în mod regulat și conștiințios, este de deosebită importanță la școalele de stat, ear pentru ca acest obiect să se ridice la adevărată sa valoare, ar fi neapărat de lipsă, ca P. On. d-ni protopresbiteri tractuali ori în persoană, ori prin delegații lor să ia parte la examene, după cum s'a făcut și anul acesta, ca astfel atât școlarii, cât mai ales părinții și poporul să se poată încredința, că mai marii noștri bis. poartă grijă de fiii lor credincioși, cu deosebire acum în aceste vremuri de grele ispite.

Din parte-mi observ, că am plecat dela acest examen parte bucuros de sporiul arătat, parte întristat de soarta acestei comune, care cu o populație atât de numeroasă a rămas *fără școală confesională*, deși ar fi fost mijloace și modalități să se facă, scăpând astfel comuna de uneltirile băntuitoare de neam. — n —

La „Piatra scrisă“.

«Veniți popoare să ne închinăm lui Dumnezeu celui în trei ipostasuri: Fiului în Tatăl, împreună cu Sfântul Duh...» Ascultând de aceste cuvinte ale sântului poet, adunatu-s'au sub conducerea păstorilor lor suflători credincioși din comunele Jupa, Valea-boul, Cireșa, Obreja și Iaz, în catedrala din Caransebeș, ca să meargă la locul de adorare sfințit de credința lor, unde să se închine Dumnezeuului celui în trei ipostasuri. Înainte de plecarea, Sâmbătă în 11 l. c., s'a săvârșit Vecernia prin părintele Ioan Stoian; responsoriile au fost cântate de corul dirijat de clericul Ioan Surlașiu, iar celelalte cântări de elevi ai institutului teologic și pedagogic. La finea Vecerniei s'a pornit procesiunea constătătoare din credincioșii adunați din comunele amintite împreună cu Caransebeșenii sub conducerea Prea On. dn protopop Andrei Ghidiu, a parohilor locali și a celor din comunele învecinate. Litia procesională a trecut pe dinaintea reședinței episcopesti, cu care ocazie Prea Sântia Sa dl Episcop i-a întâmpinat din balcon cu binecuvântarea sa arhierescă.

La poporul imens, ce plecase din Caransebeș, se adaug credincioșii din comunele prin cari a trecut procesiunea în drumul seu spre «Piatra scrisă».

Duminecă dimineața la orele 9 a. m. procesiunile s'au adunat la locul de

și acum vijelia a stat; mîntea lui e plină de spaima vânturilor; sufletul geme și nu înțelege această din urmă pedeapsă!

Dragostea lui cu Irina a durat o primăvară. Luncile scuturau flori în calea lor; vânturi de dragoste le aduceau mirezmele luncilor. Apoi deodată s'a văzut Petrea Vornicului luat la oaste. Nu-și mai aduce aminte bine de vremurile acelea; asupra lor plutește o păclă *) greoaie de toamnă.

Viața de cazarmă! Umilirile în tăcere, scrâșnirile de măsele într'ascuns, bețiile, noaptea, cu gradații **) , când aveâ parale, — iată toate amintirile lui nelămurite din întâiul an de oaste. În concediuri, când veniă acasă, trântiă capela **) pe-o ureche, se afumă bine, se învărtiă ca un nebul în hori și umblă toată noaptea prin sat.

Irina lui îl priviă întristată. I-a spus odată: «Vorba mea e una, Petre, eu te-aștept să gătești oastea...» De vorbele acestea de-abia acum își dă el bine seama, și de-abia acum pricepe toată ticăloșia vieții din urmă.

*) păclă = negură întunecoasă.

**) gradat = la noi «șarje» militare.

**) capela = chipiul militar.

(Va urmă).

adorare, unde mai întâiu se săvârșește sfințirea apei, apoi sânta liturgie într'un cort ridicat anume spre acest scop. Impozantă a fost sosirea procesiunii din comuna Feneș condusă de bătrânul preot cu pletele albite de mulțimea anilor, Luca Paica.

La Dumnezeiasca liturgie a pontificat I. P. C. Sa domnul arhimandrit și vicar episcopesc Filaret Musta, azistat de 21 preoți, dintre cari mi-am putut nota pe următorii: On. dn protopresbiter Andrei Ghidiu, Spiridon Șandru (Caransebeș), Pepa (Armeniș), Bogovici și Șandru (Teregova), Sirbu (Rusca), Paica (Feneș), Ivaniciu (Sadova), Usonescu (Cârpa și Bolvașnița), Suru (Vălișoara), Cojocariu (Ruieni), Nicolaeviciu (Valea-boul), Domil (Obreja), Popoviciu (Cireșa), Răsvan (Doamna), Tinca (Buchin), Cioloca (Poiana). Răspunsurile liturgice au fost cântate de învățătorii și cântăreții adunați.

La priceasnă părintele Pepa din Armeniș rostește o cuvântare frumoasă vorbind despre mîntuirea adevărată a omului, al cărui conducător este credința, conform cuvintelor Mântuitorului: «Crede și te vei mîntui». Îndeamnă pe cei adunați, ca să arate și prin fapte credința lor și să dea pentru casa lui Dumnezeu ce se va ridica în curând pe acel loc sfânt.

După terminarea sântei liturgii, se împarte anafora, se ung credincioșii cu unt de lemn și se stropesc de preoții liturgisitori, în care timp răsună iarăși frumoasa cântare: *Veniți popoare să ne închinăm Dumnezeirii celei în trei ipostasuri...*

Văzutu-am adunați la acel loc sfânt oameni din toate clasele societății: învățați și fără știință, bogați și săraci, bărbați și femei, bătrâni gârbovi de povara anilor și tineri în floarea vieții... La privirea miilor de oameni adunați la acest loc de adorare, mi-se revocă în memorie istorisirea evangelică care ne spune, cum Isus a alinat valurile mării turbate. Și-mi ziceam: Și «marea vieții» noastre se turbură «de viforul ispitelor», pentru că în călătoria noastră pe marea vieții, la tot pasul ne impresară vifore nenumerate și grele: ispite, cădere, nevoi, morhuri, defaimări, pierderea celor mai prețioase odoare ale noastre. Dar compasul, după care îndreptăm naia noastră, este cuvântul lui Hristos, cărmaciul ne este credința creștină, și Hristos e cu noi de față în dom nevăzut. Însă precum odinioară dormiă în corabia, în care se aflau învățăceii sei, când îi cuprinsese viforul pe mare, tot așa ni-se pare că Hristos doarme și în corabia noastră cu care călătorim pe «marea vieții». Când însă valurile vieții și-au deschis gătlejul să ne înghiță și suntem gata să pierim, fără voie strigăm: Doamne mîntuiește-ne, că pierim! Și Hristos se deșteaptă: Cuvintele mângăitoare de odată, nizuința de a ne asemăna Mântuitorului nostru în privința răbdării și a încrederii în Dumnezeu, credința și evlavia din copilărie... toate acestea se redeșteaptă iarăși, se înalță sus și amenință vântul și valurile turburate ale mării vieții noastre. Și, minunea minunilor, viforul se liniștește — cel puțin în inimile noastre — și liniștea și pacea se reîntoarce dimpreună cu Hristos în inimile ce fuseseră cuprinse de spaimă. Primejdiile și nenorocirile ce ne întâmpină la ori-ce pas și în ori-ce clipeală, sunt puterea acestei lumi, care în mii de chipuri ne îngrozește. Și omul stă neputincios, ca un copil, în fața puterii acestei lumi; lumea ne învinge și noi pierim, suntem aruncați în brațele morții. Și nu există nici o putere pământească, care ne-ar putea întări în lupta ce o purtăm cu ticăloșiile acestei lumi, nici o putere, care să ne apere și să ne ajute a învinge lumea aceasta. Pe pământ nu există o astfel de putere. Aceasta e numai la Dumnezeu, la acela, care e stăpânul lumii, Domnul care poate porunci primejdiilor.

Nu mai credința în el ne poate mîntui, însă numai credința tare, nu «puțina credință». Nu e de ajuns a crede, că este un Dumnezeu deasupra noastră, — Dumnezeu trebuie să fie în noi, în inimile noastre trebuie să avem credința tare, că Dumnezeu e cu noi; noi

suntem în mâinile Tatălui ceresc, nu în mâinile primejdiei oarbe și nemiloase. Cu această credință intră în inimile noastre slabe puterea lui Dumnezeu, și de aceea suntem mai tari decât primejdia: noi o învingem în inimile noastre, și inima rămâne liniștită, chiar să turbeze și mai departe primejdia din afară. Și în sfârșit Atotputernicul Dumnezeu pune capăt și primejdiei din afară, dacă noi prin credința tare am pus capăt primejdiei din lăuntru nostru, pentru că: credința noastră este biruința care a învins lumea. Cu această credință tare și neclătita veniți popoare să ne închinăm Dumnezeirii celei în trei ipostasuri... și credința voastră vă va mîntui.

Ceteșai.

Expoziția „Asociațiunii“.

Drept întregire a comunicatului asupra «Părții etnografice» a expozițiunii, dăm de astădată următoarele:

Desp. B. Stările poporului român dela țară
Secția IV. Tipul și portul țărănesc.

(§ 10) 1. Păpuși în mărime naturală vor prezenta tipul țărânului român, și porturile lui mai caracteristice după ținuturi, gen, etate, ocupațiune, anotimp și ocaziuni, și anume atât porturi vechi cât și cele de astăzi.

(§ 11) 2. Păpuși în miniatură (în înălțime de 60 cm.) vor prezenta după posibilitate o colecțiune completă a variațiunii portului femeiesc român din toate ținuturile țării.

3. Colecțiuni de fotografii (cel puțin în format «cabinet» și după posibilitate colorate) vor servi același scop și vor avea să prezinte în deosebi și tipuri caracteristice.

(§ 12) 4. Podoabe țărănești (inele, cercei, ace, salbe, etc.).

Secț. V. Locuința țărânului român.

(§ 13) 1. Mobiliarul de casă se va prezenta în 3 camere țărănești, aranjate după cele 3 ținuturi principale locuite de poporul român din țară (Transilvania, Bănat și comitatele dintre Tisa și Murăș ale Ungariei). Și anume se vor expune numai exemplare originale și caracteristice ale mobilierului țărănesc obicinuit (pat, masă, scaune, lavițe, lazi, cuiere, lămpi, chipuri etc.).

În aceleași camere se vor așeza și păpușile în mărime naturală, amintite în secțiunea IV. (§. 10), precum și următoarele obiecte:

(§. 14) 2. Vase și tacămuri.

(§. 15) 3. Sucle de casă (topoare, bețe, biciuri, etc.) și

(§. 16) 4. Obiecte ocazionale, întrebuintate la diferite evenimente și sărbători (la nașteri, cununii, botezuri, la sărbătorile religioase), cum sunt: țurca, ouă roșii, etc., și alte obiecte ce privesc credințele sau petrecerile populare.

Revoluția în Rusia.

Masacrele dela Odessa.

După înfiorătoarele scene dela Lodz s'au întâmplat masacre și mai fioroase la Odessa. Precum se știe, revolta dela Odessa a început pe vasul de războiu «Potemkin» și s'a continuat în oraș luând proporții uriașe.

Numărul celor uciși la Odessa, în ziua sângeroasă de 28 Iunie, e puțin la 1000 oameni, al răniților la 2600 oameni.

În noaptea de Mercuri spre Joi, săptămâna trecută, mii de oameni revrătiți au parcurs orașul cu facile, petroleu, benzin și bombe și au aprins case publice și private. În extindere de peste 1 kilometru eră o singură mare de flăcări. Dealungul căii ferate, ce împreună orașul cu portul, au fost distruse prin incendiu toate magazinele, prăvăliile și bisericile. Nori gigantici de fum acoperiau cerul.

Joi dimineața morții au fost transportați repede pe cară în cimiter. Erău între morți și ofițeri, cazaci și polițiști,

ucişii prin bombe. Toată ziua roiau prin oraş bande infuriate de revoluţionari.

Joi la amiază s'a proclamat starea de războiu cu ordin ca toţi cetăţenii să fie seara la orele 9 acasă. Proclamaţiunea a fost primită cu huidueli şi strigăte batjocoritoare.

Birourile şi magazinele celor mai mari societăţi ruseşti de transport au fost total distruse şi jefuite. Paguba numai aici se urcă la mai multe milioane ruble.

Cadavrul matrozului Omeltsuk, ucis de comandantul vasului de războiu «Potemkin» pentru că s'a plâns în numele camarazilor sei pentru mâncare rea, a fost înmormântat cu mare pompă de camarazi şi a fost petrecut la cimitier de mulţime colosală de popor.

Vasul de războiu «Potemkin» a început în noaptea de Joi spre Vineri să bombardeze oraşul.

În urma bombardamentului s'au ruinat 6 case.

În fine a sosit la Odessa flota rusă de pe Marea Neagră sub comanda admiralului Krieger. Matrozii de pe «Potemkin», fiind încunjuiaţi de toate părţile, s'au predat. Ei au fost apoi împărţiţi pe alte năi. Se crede că toţi matrozii revoltaţi, în număr de 850, vor fi împuşcaţi.

Într'aceia în oraş s'a continuat măcelul şi devastarea. Cazacii dela o vreme s'au dat pe partea revoluţionarilor şi s'au pus în fruntea lor. S'a încins luptă grozavă între cazaci şi polişti. Poliştiştii, fiind mai mulţi, au măcelărit pe toţi cazacii revoluţionari şi au ucis peste 1000 cetăţeni, între cari chiar femei şi copii.

Toate magazinele din port au fost jefuite, apoi aprinse. Muncitorii din port au pus mâna pe butoaiele de vin şi rachiu şi după ce s'au îmbătat, au aprins tot. În focul uriaş *au ars peste trei sute de oameni.*

Tot portul e ruină. *Au ars şi 8 năi comerciale, asemenea şi naia de războiu «Saratow». Paguba e de peste 100 milioane ruble.*

Tribunalul militar a condamnat la moarte peste 400 oameni, pe unii pentru că nu s'au supus ordinelor militare, pe alţii pentru ucideri şi aprinderi. Mulţi soldaţi au fost condamnaţi la moarte pentru că n'au voit să împuşte asupra revoltaţilor. Vineri dimineaţa au fost împuşcaţi în parc al oraşului *50 oameni*, pentru că puseseră foc la nişte case.

Revolta marinarilor la Libau, Sebastopol şi Kronstadt.

Matrozii din portul Libau, în număr de 6 companii, s'au revoltat. Comandantul portului a trimis contra lor un regiment de soldaţi infanterişti. Soldaţii n'au voit să puşe asupra matrozilor, ci au puşcat asupra cazacilor. Din ambele părţi au murit *peste 100*.

Afară de «Potemkin», s'au revoltat mai multe năi ale flotei de pe Marea Neagră. Matrozii revoltaţi au început să bombardeze oraşul Sebastopol.

La Kronstadt încă s'au revoltat matrozii.

Cercurile oficiale ruseşti sunt cuprinse de mare groază.

Fuğa lui «Potemkin» la Constanţa.

Două telegrame, venite dela Constanţa, anunţă că vasul rusesc de războiu «Kniaz Potemkin» nu s'a predat, ci a venit Duminecă în portul român Constanţa, ca să-şi procure alimente şi apoi să-şi continue calea. «Potemkin» a ancorat la 2 kilometri dela port. Doi oficeri români de marină, subcolonelul Balescu, comandantul vasului român de războiu «Elisabeta», şi maiorul Negru au mers pe bordul lui «Potemkin» şi au vorbit cu matrozii revoltaţi.

Revoluţia din Polonia-rusească

La Lodz au fost arestaţi 243 Ovrei şi 80 creştini, cari erau membri ai organizaţiunilor secrete, şi 200 persoane, cari nimiciseră prăvăliile de rachiu ale statului şi ridicaseră baricade.

La Kalisch au avut loc Vineri noi turburări mari.

În districtul Dombrowa a izbucnit greva generală. Mii de muncitori

au mers din Dombrowa spre Sosnowice, purtând steaguri roşii.

Grevă şi demonstraţiuni în Basarabia.

La Chişineu a izbucnit grevă generală. Muncitorii au făcut demonstraţiuni sgomotoase pe strade.

Şeful gendarmeriei din Basarabia, general Cernulitzki a fost aflat mort în locuinţa sa din Chişineu.

Informaţiuni.

Dela episcopia rom. gr.-cat. din Lugoj. Duminecă în 2 Iulie st. n. a. e. a avut loc în catedrala gr.-cat. din Lugoj promovarea Revvs. Domn Nicolae Nestor dela statul de canonic prebendat, la statul de canonic cancelar; tot în acelaşi timp a avut loc instalarea noului canonic prebendat Georgiu Telescu. Iar înainte de sf. liturgie, ce s'a celebrat în capela episcopască, tot în aceeaşi zi la 7 ore a. m. P. S. Sa Episcopul Dr. V. Hossu a binevoit a conferi tonsura şi sf. ord al Lectoratului clericului abs. de an. II Romulus R. Stoica şi clericului bional Teodor Chira.

Proces curios. Dl I. Russu-Şirianu este citat pe 8 Iulie n. la pertractarea unui proces extraordinar, ce i-l-a intentat fostul procuror Dr. Nagy Bela, care s'a sinucis de curând în urma defraudărilor ce le-a comis. Dl Russu-Şirianu e acuzat pentru contravenţie comisă prin faptul, că n'a trimis procuraturii din Oradea-mare un exemplar din cartea sa «Românii din statul ungar», apărută la Bucureşti (!). Dl Russu-Şirianu mai are un proces: pentru răspândirea cărţii sale «Românii din statul ungar» şi pentru agitaţie contra naţionalităţii maghiare ce ar fi comis-o tot prin cartea sa, apărută la... Bucureşti.

Examene. Zilele trecute au dat examenul de maturitate la Budapesta cu succes foarte bun şi doi tineri români, anume Zeno Dumitreanu din Budapesta şi Coriolan Peştean din Lugoj. — D-şoara Marioara Avram din Oenasiibiiului a dat cu succes strălucit examenul de calificăţiune la preparandia superioară de fete din Budapesta. Ea a fost singura Româncă, înscrisă la această şcoală.

Rector al universităţii din Cernăuţi pe anul 19056 a fost ales profesorul de filozofie Dr. Herzberg-Fränköl, ear decan al facultăţii teologice Dr. Vasile Gaina.

România la expoziţia din Liège. La expoziţia internaţională dela Liège s'a deschis de curând pavilionul român al expoziţiunii. Pavilionul este zidit în stil românesc şi acoperit cu țigle în colorile României. Lumea care vizitează expoziţia, admiră în pavilionul român mai ales produsele industriei de petrol, cele ale regiei monopolurilor statului, costumele naţionale, ţesăturile de casă şi covoarele.

Trupă română de gimnastică înainte regelui danez. O trupă de gimnaşti români, constătătoare din Traian Lupu, E. Rădulescu şi G. Stănescu a debutat deunăzi la Copenhaga cu mare succes înaintea Regelui Daniei.

Petrecere populară de vară. Ni-se comunică că Reuniunea de cântări a meseriaşilor din Lugoj aranjează Duminecă în 9 Iulie st. n. în grădina otelului «Concordia» o mare petrecere populară împreună cu cântări, executate de corul mixt al reuniunii, cu concert de promenadă al tarafului naţional din loc, cu petrecere dansantă şi nenumărate arangeamente pentru distrarea publicului, d. e. posta universală internaţională, dat în popice pe lângă premii, aruncat de cercuri etc. Preţul intrării 1 cor. de persoană. Reuniunea de cântări a meseriaşilor este dejă de mult cunoscută şi apreciată ca o zeloasă cultivătoare a cântecului popular românesc şi va cânta şi cu ocaziunea aceasta o întreagă serie din aceste. Petrecerea aceasta de vară a Reuniunii este an de an locul de întâlnire al tuturor cercurilor sociale dela noi şi cre-

dem că şi anul acesta se va ţineă la înălţimea bunului seu nume.

Otelul Posta din Lugoj, strada Timişorii, a fost dat în arândă — în şedinţa de Duminecă a comitetului parohial rom. gr.-or. — arendaşului de până acum Anton Schwartz pe timp de 6 ani pentru 2800 coroane arândă anuală.

Căldură mare. Eri şi alaltăeri a fost foarte cald în Lugoj. Termometrul arată la amiază 35° Celsius în umbră. De altfel căldura pare a fi generală. În Viena a fost temperatura de 30° Celsius, în Berlin asemenea. Aici a înebunit de căldura colosală tinărul Carol Kruski şi în nebulnia sa a puşcat cu revolverul asupra trecătorilor.

Concert la Şiria. Absolvenţii de teologie din Arad aranjează în ziua de sf. Petru şi Pavel (12 Iulie n.) concert în sala «Casei Naţionale» din Şiria sub conducerea dlui profesor Trifon Lugojan, cu concursul binevoitor al dşoarei Tulia Bogdan. Venitul curat va fi în favorul şcoalei de fete din Arad şi al bibliotecii «Casei naţionale» din Şiria. Începutul la orele 8¼ seara. Preţul de intrare: rândul I şi II de familie 5 cor., de persoană 3 cor., rândul III şi IV de familie 4 cor., de persoană 2 cor., rândurile următoare 1 cor. de persoană. Programul se va publica mai târziu. Suprasolvirile se primesc cu mulţămită şi se vor cuita pe cale ziaristică. Bilete se pot prenumără la dl P. E. Papp cleric, Arad (Seminar).

Post de medic cercual. Priporetorele cercului Bega al comitatului nostru a exers concurs pentru ocuparea postului de medic cercual la Bethlenháza. La acest cerc aparţin 16 comune, mai toate româneşti. Medicul va avea salar fix 1600 cor., pauşal de drum 600 cor. Terminul de concurs e 26 August n. Alegerea va avea loc la 1 Septembrie n. în Bethlenháza.

Procesul trădătorului de patrie Ercolessi. Procesul căpitanului italian Ercolessi şi al soţiei sale, acuzaţi pentru tradare de patrie, ofere zi de zi momente tot mai interesante. Desbaterea acestui proces la Messina a ajuns până la discursul de acuză al procurorului Ferrante. Discursul acestuia a fost o adevărată capd'operă a artei... poetice. Procurorul a turnat în discursul seu atăta poezie, încât a induioşat până la lacrimi şi pe judecători, şi pe advocaţii apărători şi publicul. Mai întâiu a salut pe apărători, zicând: *Vouă apărătorilor vi-se cuvine primul meu salut, vouă, cari suferiţi cu eroism sentimentul nepăciut, care vă cuprinde inimile voastre italiene la astfel de lucruri. A voastră să fie prima mea aducere aminte!* Sufletul nostru gingaş să sboare apoi la Pesaro, la copiii părechei trădătoare, cari în acest moment poate se joacă fără să presimţā nimic (acuzaţi plâng amar, publicul e adânc impresionat), la cei 2 copii, cari vor blăstămă odată numele părinţilor lor... Înaintea noastră sunt însă sfinţi copii trădătorilor, patria are speranţă în ei şi ei vor îmbracă într'o zi uniforma sfântă şi vor uită păcatele părinţilor (Acuzaţii din nou plâng cu hohot). Procurorul mulţameşte juraţilor pentru liniştea serioasă în cursul pertractării şi poporului din Messina pentru purtarea lui plină de demnitate. Apoi poeticul procuror se adresează la duşmanii Italiei zicând: *Să nu cuteze nici o putere a trece peste hotarele noastre, pentru că fiecare italian va strigă mâniaş: «Îndărât peste Alpi şi... vom fi fraţi!»* Apoi procurorul se întoarce către căpitanul Ercolessi: *Şi tu ticălosule, tu n'ai ştiut, că pangăreşti uniforma soldatului italian, care cuprinde în sine atâtea speranţe şi atâtea dureri?!... Cu glasul tremurător de emoţie continuă procurorul discursul poetic admirabil şi, când a terminat, e încunjurat de advocaţii apărători, cari plângând cu hohot se aruncă în braţele procurorului. Publicul, adânc impresionat şi induioşat, aplaudează furtunos, cu lacrimi în ochi.*

Cap de mammoth în Tisa. În riul Tisa s'a aflat un cap de mammoth uriaş. Cât de gigantic a fost acest animal preistoric, se vede din următoarele: Diametrul unei orbite este de 20 cm., o nare e de 13 cm. în diametru, dinţii sunt de

20 cm. în lăţime şi 9 cm. grosime. Osul capului e de 1 metru şi 46 cm. în lungime, ear partea de jos a capului are 82 cm. lăţime.

Decapitat de roatele trenului. Mercuri s'a întâmplat la staţiunea Belint-Chiseteu un accident trist, care a curmat viaţa cantonierului (boactăruului) Nyistye. Tocmai se apropiā trenul dinspre Timişoara, când vacile cantonierului se aflau pe şine şi încă pe podul liniei ferate. Cantonierul a alergat pe pod să alunge vacile. În acelaşi moment a sosit şi trenul şi a trecut peste gâtul nefericitului cantonier şi peste gâtul unei vaci. Capul cantonierului precum şi capul vacii au fost tăiate dela trup şi au căzut de pe pod în apă.

Maghiarizare de nume. Petru Cergelean din Samsudul de Câmpie şi-a maghiarizat numele în Csergő.

Grevă de secerători. În comitatele Tolna, Somogy şi Veszprém s'au pus secerătorii în grevă, pentru că moşierii nu voesc să le ridice plata. Greviştii au nimicit şi au călcat în picioare din răsbunare teritorii mari de sămănături. Paguba pricinuită e în fiecare zi de cel puţin 100.000 coroane. S'au întâmplat dese ciocniri cu gendarmeria. Pe moşia Medgyes (com. Somogy) gendarmii au tras în mulţime şi au ucis 3 oameni.

VARIETĂŢI.

Babilonul modern. Precum în vechime s'au amestecat limbile la Turnul Babilonului, astfel azi în oraşul New-York se amestecă mai toate limbile din lume. Nicăiri pe lume nu e aşă mare amestecul de popoară, ca tocmai acolo. În anul acesta a fost cu mult mai mare emigrarea la New-York decât în alţi ani. În anul trecut au emigrat acolo 812.870 oameni, ear dela 1900 peste 3 milioane. Şi cei mai mulţi din aceştia s'au aşezat chiar în oraş. Din 4 milioane locuitori ai oraşului New-York 1¼ milioane sunt străini, între cari 700.000 Ovrei din Rusia. Dintre emigraţii anului trecut abia ¼ parte ştiu englezeşte, ear ¾ vorbesc vre-o 50 limbi diferite. Jumătate din cei emigraţi la New-York în anul trecut sunt Italiani şi Ovrei.

Cursul pieţei Lugoj.

Marfa	grosita	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	14	80
de mijloc	85	14	—
Săcară prima calitate	80	14	—
de mijloc	75	13	—
Orz prima calitate	80	10	60
de mijloc	75	10	—
Ovăş prima calitate	45	14	80
de mijloc	40	13	60
Cucuruz prima calitate	85	16	20
de mijloc	85	15	60
nou	10	—	—
Fâină 0.	75	27	20
prima	72	26	40
albă	70	25	40
brună	68	25	—
Orez	1	40	—
Gris	80	32	—
Arpăcaş	70	36	—
Mazăre	90	40	—
Linte	85	60	—
Fasole	80	34	—
Mălaiu mărunţ	70	—	—
Cartofi	—	9	—
Fân prima calitate	—	4	—
de mijloc	—	3	50
Paie	—	3	—
Stejar	—	6	20
Cărbuni de peatră	—	4	40
de Petroşeni	—	4	—
Olioiu de rapia	—	80	—
Lumini de stearină	—	80	—
topite	—	—	—
Săpun	—	80	72
Carne de vită I. calitate	—	1	20
II.	—	1	12
Unsoare de porc	—	1	68
Sămână de chimin	—	84	—
Sare, bucăţi	—	22	—
Zăhar	—	92	—
Vin	—	80	—
Spirit I.	—	15	—
II.	—	14	—

PROGNOSA

institului reg. magh. meteorologic pentru 4 Iulie n. 1905.

Cald. Ici-colea Furtuni.

Fundațiunea Alexandru și Ana Nedelcu
din Lugoj.

Concurs.

Comitetul parohial al bisericii gr. or. române din Lugoj, ca administrator al «Fundațiunii Alexandru și Ana Nedelcu», escrie pe baza punctului 2 lit. b) a testamentului fondatorilor, conform §§-lor 4-12 din statutele pentru administrarea fundațiunii și a punctului 2 lit. b) din literile fundaționale un Concurs pentru anul curent 1905 în scopul conferirii a unui premiu de 1000 coroane.

Condițiunile acestui concurs sunt:

1. Acest premiu se va împărți în sură-țelilor lipsiți din comuna Lugoj, com. Caraș-Severin, cari sunt de naționalitate români și de religiunea gr. or. română, duc o viață nepătată și dovedesc un trecut frumos și dela cari e de așteptat, că vor întemeia o familie harnică și onestă. Acest premiu de 1000 coroane se va împărți unei părechi de economi.

2. La acest premiu pot concura:

a) Căsătorii dela unul până la trei ani, adecă acele părechi căsătorite bisericeste, dela a căror căsătorie până la **1 Iulie 1905** încă nu au trecut trei ani.

b) Tinerii incredințați, adecă logodiți bisericeste.

3. Recurenții au să dovedească:

a) că sunt născuți din părinți gr. or. români și din Lugoj.

Aceasta să o dovedească cu cartea de botez a însuratului și a soției sale, respective a mirelui și miresei.

b) că recurenții nu au fost pedepsiți de judecătorie sau de administrațiune pentru atare abatere cât de mică și respective că purtarea lor în toată privința a fost exemplară; acestea să le dovedească prin atestat dela antistia comunală.

c) că Dumineca și în sărbători mai mari recurenții au cercetat — cât se poate de regulat — biserica, că pe an s'au cuminecat odată, și că moralitatea lor nu cade sub îndoială.

Aceasta să o dovedească prin atestat parohial recurenților.

d) că știu scrie, ceti și socoti atâta cât e neincunjurat de lipsă pentru starea lor civilă.

Aceasta să o dovedească prin atestat parohial sau prin cercetări din partea comitetului parohial.

e) Logodiții au să dovedească logodirea prin atestat parohial și pot primi premiul numai după ce s'au cununat.

Dacă atari logodiți, cărora li-s'a votat premiul, nu s'au cununat până în ziua mai sus indicată, conferirea premiului își perde valoarea.

4. Întâmplându-se ca să fie concurenți binemeritați și din familia fondatorului «Nedelcu», atunci aceștia se vor lua în deosebită considerațiune.

5. Cuvitând premiații premiul au să facă făgăduința în cvită, că și pe viitor se vor purta bine și vor fi credincioși unul altuia și bisericii gr. or. rom.

Se așteaptă dela premiați, ca să vină la biserică în ziua parastasului celebrând pentru fondatori și odată pe an să cerceteze capela din morminți, ducând cu sine un buchet de flori sau o cunună de flori.

6. Recursele înzestrate cu cele mai sus prescise, au să se adreseze către comitetul parohial gr. or. rom. din Lugoj, ca administrator al fundațiunii «Alexandru și Ana Nedelcu», la mâna presidentului aceluia Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Lugoj.

7. Terminul pentru întrarea recurselor e **15 Iulie 1905** st. v. și acele recourse, cari se vor prezenta după acest termin, nu se primesc la concurs.

Dat în ședința comitetului parohial al comunei bisericesti gr. or. rom. din Lugoj ca administrator al fundațiunii «Alexandru și Ana Nedelcu», ținută la 5 Iunie st. v. 1905.

Dr. George Popoviciu,
president.

Mihail Gaspar,
notar.

Nr. 127 (3-3)

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de consultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „Poporul”,

Piața Isabella.

Nr. 121 (x-6).

„Lugosana”

institut de credit și economii
ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%,
escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la
6 luni, de ale privaților și de ale corporațiilor cu 7-8%, primește
depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. x-32.

Direcțiunea.

Premiată în Arad la 1890. —
TIPOGRAFIA
CAROL TRAUNFELLNER

în Lugoj, vis-à-vis de casa orașului

primește spre efectuare

tot felul de tipărituri

cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din afară se efectuează în timpul cel mai scurt

Un învețacel român se primește imediat.

Floricele din Banat.

Cantări populare și Motto-uri

din compozițiunile d-lui Ioan Vidu și alții.

Culese de Nicolae Jugănar.

Prețul 20 bani plus porto postal.

Se află de vânzare la Redacțiunea «Drapelul» în Lugoj și la librării.

Red. (x-3)

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur

pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate căpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-47)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientios din nou aminte ou public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta oferă și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bătutoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Institutul de cură naturala

BILZ

în Radebeul I. Drezda (Germania)

Sanator de rangul prim.

Bolnavi, grăbiți și căutați sănătatea voastră în acest institut condus de medici ai metodului natural de cură (Dr. med.), negreșit că veți găsi în curând și sigur mult dorita-vă sănătate.

Cereți marele și bogat ilustratul prospect, care conține și multe dări de seama despre cure făcute,

gratuit și franco

dela Reprezentantul general:

Schmall Wien VII 3.

Red. (15-15).

Reclama

Reclama stabilă, efectuoasă și practică este sufletul, factorul dător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai eftin, te poți informa la

Expediția de anunturi

Iulius Leopold

Budapesta, VII, Erzsibet-körut 54,

unde se poartă grije cu deosebită cunoștința specială în mod conștientios, punctual și eftin, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provința și din străinătate, precum și în calendare.

Red. (x-18)

Preliminare de spese si planuri gratis.